

Herstel bezoekerseconomie binnenstad

Visie ondernemers en branches oude binnenstad

6 december 2020

Inleiding

BIZ-verenigingen in de oude binnenstad zijn dé representatieve vertegenwoordigers van alle ondernemers en bedrijven in het gedeelte van de stad dat verreweg de meeste bezoekers trekt en waarvoor de meeste bezoekers naar Amsterdam komen. Het zijn op democratische wijze tot stand gekomen ondernemersorganisaties met democratisch gekozen besturen.

De BIZ-verenigingen behartigen de belangen van ondernemers in vele sectoren, waaronder hotels, cafés, restaurants, musea, winkels, kantoren, ateliers, coffeeshops, creatieve ondernemers, bedrijven die actief zijn in erotisch entertainment en de seksindustrie en nog veel meer ondernemers. De BIZ-verenigingen in de binnenstad die onderstaande visie onderschrijven vertegenwoordigen ruim 2.000 bedrijven met 14.000 werknemers!

Het weer op gang brengen van de bezoekerseconomie in de Amsterdamse binnenstad vraagt om een integrale, gedragen aanpak. Daarbij is een voorname rol weggelegd voor de ondernemers in het oude centrum, waarvan velen er jarenlang en soms zelfs decennia actief zijn. De binnenstadondernemer is in het verleden te vaak vergeten of genegeerd bij het bedenken van alweer een nieuw gemeentelijk plan om de binnenstad aan te pakken of te veranderen.

Nu het bedrijfsleven in de binnenstad is georganiseerd in BIZ-verenigingen, staat niets de gemeente in de weg om deze BIZ-verenigingen te betrekken bij het ontwikkelen en initiëren van plannen en beleidsmatige zaken die van invloed zijn op de bezoekerseconomie van de binnenstad waar geschiedenis, cultuur en het dagelijks leven samenkomen.

Samen met vertegenwoordigers van specifieke branches die in de oude binnenstad actief zijn, zoals coffeeshops, sekswerkers en raamexploitanten, hebben de BIZ- en Ondernemersverenigingen in de oude binnenstad **drie kernpunten** gedefinieerd die voorop staan bij een verantwoord herstel van de bezoekerseconomie ná de coronacrisis. Dit zijn: **leefbaarheid**, **milieu** en **handhaving**. Deze drie begrippen staan niet op zichzelf maar zijn nauw met elkaar verbonden en beïnvloeden elkaar.

Met dit statement nemen wij, ondernemers en branches in de oude binnenstad, nadrukkelijk afstand van het eerder door het Georganiseerd Bedrijfsleven Amsterdam (GBA) ontwikkelde en aan de burgemeester en aan de gemeenteraad gepresenteerde 10-puntenplan waar wij op geen enkele wijze bij betrokken zijn geweest.

Wij onderschrijven weliswaar enkele onderdelen van het plan van het GBA, zoals het verbieden van vakantieverblijf in de hele stad, maar andere punten nadrukkelijk niet. Zo zijn wij het totaal oneens met de opdracht van het GBA aan de gemeente vermeld als punt 4 (“*Wijzig coffeeshop- en raamprostitutiebeleid ingrijpend en zo snel mogelijk*”) en ontbreken in onze optiek belangrijke kernwaarden in het herstelplan van het GBA zoals leefbaarheid en milieu.

Hierbij presenteren wij onze eigen puntenlijst aan de burgemeester, het college en aan de gemeenteraad.

Herstel bezoekerseconomie binnenstad

Visie ondernemers en branches oude binnenstad

6 december 2020

Kernpunten herstel bezoekerseconomie

1. Leefbaarheid

Volgens Van Dale is de algemene definitie van leefbaarheid: *'geschikt om erin of ermee te kunnen leven'*.

1.1 Wonen

Door de lege straten tijdens de coronacrisis is pijnlijk zichtbaar geworden hoe weinig mensen er in de binnenstad wonen. Het beperkte aantal bewoners heeft als gevolg dat er geen kritieke massa is om het bestaansrecht van winkels met producten voor bewoners te garanderen. Wonen in de binnenstad is essentieel, ook voor bedrijven. Het zorgt voor sociale interactie tussen bewoners en ondernemers. Het creëren van (betaalbare) woonruimten in de binnenstad, boven winkels en bedrijven, dient onderdeel te worden van een nieuw woonplan binnenstad.

Onder de woningzoekende Amsterdammers zijn vooral veel jongeren. Voor de meeste jongeren is niets leuker dan om in de binnenstad of om zelfs op de Wallen te wonen. Meer woonruimten in het centrum zorgt ook voor mogelijkheden om werknemers te huisvesten, het zorgt voor meer diversiteit in winkelaanbod en het zorgt voor meer sociale controle waardoor overlast gevend gedrag afneemt. Verruim middels minder beperkende regelgeving ook de mogelijkheden tot kamerverhuur.

1.2 Seksindustrie

Nergens ter wereld is de gelegaliseerde seksindustrie zo natuurlijk vervlochten met bewoners, ondernemers, politie en handhaving als in de oude binnenstad, met name in het Wallengebied. Deze authentieke Amsterdamse buurt waar wonen en werken samenkomen, waar ruimte is voor minderheden die elders worden verdrongen en gestigmatiseerd, en waar seksualiteit een zichtbare plek heeft, dient te allen tijde behouden te blijven en niet (gedeeltelijk) te worden verplaatst naar elders in de stad. Aan het verminderen van ramen op de Wallen dient een halt toe worden geroepen.

Voor winkel-, leisure- en erotische functies in het Wallengebied zouden ruimere openingstijden moeten gelden. Als gevolg van de verplichte sluitingstijd om 22.00 uur 's avonds ontstaan na dat tijdstip donkere plekken op de grachten en in de stegen waar deze winkels zijn gevestigd waardoor de sociale controle afneemt en de onveiligheid toeneemt.

1.3 Coffeeshops

Om bezoekers uit het centrum te weren overweegt de gemeente een ingezetenen criterium in te stellen voor coffeeshops. Dit zou betekenen dat buitenlandse bezoekers geen softdrugs meer mogen kopen in Amsterdamse coffeeshops. In dat geval krijgt het centrum te maken met nog meer straatdealeroverlast dan nu reeds het geval is. Er wordt nu al nauwelijks op straathandel gecontroleerd en gehandhaafd in het centrum. Indien tot een ingezetenen criterium wordt besloten zal het aanbieden van drugs op straat verder toenemen en de veiligheid en leefbaarheid aantasten. Dit dient te worden voorkomen.

1.4 Massatoerisme

Wij ondernemers in de oude binnenstad delen de zorgen over massa- en prettoerisme en begrijpen dat er gezocht moet worden naar balans. Die balans bereik je door een gedragen

Herstel bezoekerseconomie binnenstad

Visie ondernemers en branches oude binnenstad

6 december 2020

integrale aanpak en niet door seks en drugs overal de schuld van te geven en met ingrijpende maatregelen het dna van de stad te beschadigen. Door stijgende huurprijzen, een steeds dominantere positie van vastgoedspeculatie, dreigt Amsterdam steeds meer te vervreemden van haar oorspronkelijke volkse aard en vrijzinnige cultureel-historische tradities.

1.5 Rondleidingen

Per 1 april 2020 zijn alle rondleidingen in de binnenstad verboden omdat bewoners hier hinder van zouden ondervinden, terwijl er voor bezoekers zoveel te leren valt van en over Amsterdam. Wij ervaren het als een gemiste kans om bezoekers via professionele gidsen kennis te laten maken met de prachtige historische oude binnenstad en haar bewoners en ondernemers. Een vergunningstelsel voor rondleidingen biedt uitkomst waarbij onder strikte voorwaarden aan in de buurt geregistreerde tourorganisaties, met een locatie waar deelnemers kunnen worden ontvangen, een gelimiteerd aantal vergunningen wordt uitgegeven. Zonder rondleidingen gaan groepen op eigen houtje de binnenstad verkennen waardoor – na een paar drankjes – de kans op onaangepast gedrag aanzienlijk groter is dan wanneer dit in georganiseerd en gecontroleerd verband gebeurt onder leiding van gekwalificeerde tourleiders.

2. Milieu

Gebruik het economisch herstelbeleid ná corona om te vergroenen.

2.1 Green Light District

Het project ‘Green Light District’ was in 2019 het startsein om de oude binnenstad te verduurzamen en een groene make-over te geven. Wij roepen de gemeente op om dit project meer en professioneler te faciliteren en te ondersteunen en daarna uit te rollen over de hele binnenstad.

2.2 Afvalinzameling

Stimuleer en faciliteer een milieuvriendelijke afvalinzameling voor ondernemers en bewoners, bij voorkeur over het water en anders over de weg met elektrische auto’s met een lagere asdruk dan de vrachtwagens die nu over de kwetsbare grachten rijden. Zorg voor afstemming met verschillende vervoerders, zodat er niet tientallen verschillende vuilophaaldiensten door de straten rijden.

2.3 Elektrisch vervoer

Ontlast bruggen, straten en openbare ruimte door gebruik te maken van de grachten. Breidt het (openbaar) vervoer uit met elektrische watertaxi’s met vaste haltes.

3. Handhaving

Het imago van Amsterdam als stad waar alles is toegestaan en nauwelijks wordt gehandhaafd moet worden omgebogen naar een nieuw imago dat in Amsterdam voortaan wordt opgetreden tegen bezoekers die zich misdragen.

3.1 Onaangepast gedrag

Een veelgehoorde suggestie van de gemeente en in de media is dat branches als prostitutie en coffeeshops bezoekersoverlast zouden veroorzaken. Dit is een misvatting. Ongeveer

Herstel bezoekerseconomie binnenstad

Visie ondernemers en branches oude binnenstad

6 december 2020

95% van alle overlastgevallen wordt veroorzaakt door onaangepast gedrag van een kleine groep bezoekers. De resterende 5% is het (indirecte) gevolg van doorschenken door horecaondernemers en door feestjes van bewoners en in studentenhuizen. Hierop dient consequent te worden gehandhaafd. Betere handhaving op dagen en tijdstippen dat dit nodig is, is dé oplossing voor vrijwel alle overlastproblemen. Het succesvolle doch tijdelijke ‘binnenstadoffensief’ dat toenmalig burgemeester Van der Laan enkele jaren geleden initieerde, heeft dit aangetoond.

3.2 Proportioneel

De maatregelen en de inzet van handhaving dient wel proportioneel te zijn want de overgrote meerderheid van de bezoekers weet zich te gedragen in de oude binnenstad. Zij mogen niet de dupe worden van die paar raddraaiers die overlast veroorzaken.

3.3 Niet méér maar kwalitatief betere handhaving

Onder een kwalitatief betere handhaving verstaan wij niet het inzetten van méér handhavers maar een effectievere en efficiëntere inzet van voldoende gekwalificeerde personen op de tijdstippen dat handhaving écht noodzakelijk is.

3.4 Feestvierende bezoekers

In berichten in de media over drukte wordt soms gesteld dat feestvierende bezoekers geweerd zouden moeten worden. Overlast veroorzakende bezoekers zijn echter lastig te onderscheiden in categorieën. Zo kan een luidruchtige groep congressgangers net zo goed overlast veroorzaken als andere feestvierende personen. Handhaving dient zich daarom niet specifiek te richten op groepen maar op onaangepast gedrag.

3.5 Huisregels voor bezoekers

Het beïnvloeden van het gedrag van bezoekers van de hoofdstad van Nederland begint bij de stadsgrens of misschien wel bij de landsgrens. Heet bezoekers daarom op Schiphol en bij trein-, metro- en busstations via reclameborden en via een meertalige brochure welkom als een gastheer en informeer hen welke regels er gelden in Amsterdam. Maak tevens gebruik van social media om de ‘huisregels voor bezoekers’ zo breed en duidelijk mogelijk kenbaar te maken.

Hoogachtend,

Cor van Dijk
voorzitter BIZ Burgwallen
www.burgwallen.nl

Deze gezamenlijke visie wordt gedragen en ondersteund door de volgende organisaties:
BIZ Burgwallen, BIZ Warmoesstraat en omgeving, BIZ Zeedijk, BIZ Van Dam tot Stopera, Ondernemersvereniging Nieuwmarkt, BIZ Uitgaansgebied Leidsebuurt, BIZ-Vereniging De Vijzel (Vijzelstraat/Vijzelgracht), Yip Group, Beds & Bars, Vink Holding, NVKO, Prostitutie Informatie Centrum (PIC), Proud, Wallen Ondernemers Prostitutie (WOP), Samenwerkend Overleg Raamexploitanten (SOR), Alpha Putas, Subgroep Amsterdam Sekswerkexpertise, Mariska Majoor, Bond van Cannabisdetailisten (BCD).